

คำอธิบายประกอบการจัดทำรายงานฐานะทางการเงิน (แบบ บ.ล. 2)

สินทรัพย์

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ไม่รวมส่วนที่เป็นทรัพย์สินของลูกค้า)

1.1 เงินสด หมายถึง

1) ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่บริษัทมี รวมทั้งเงินสดย่อย ธนาณัติ ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ เช็คที่ถึงกำหนดแต่ยังมีได้นำฝาก เช็คเดินทาง คราฟต์ของธนาคาร

2) เงินฝากธนาคารกระแสรายวันและออมทรัพย์ และเงินฝากประจำและบัตรเงินฝากที่มีอายุคงเหลือไม่เกิน 3 เดือน ไม่รวมเงินฝากที่มีภาระผูกพัน

1.2 รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมจะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าน้อย หรือไม่มีนัยสำคัญตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี เช่น ตั๋วเงินประเภทเพื่อเรียก ตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน หรือน้อยกว่า เป็นต้น

ในกรณีที่บริษัทมีเงินฝากประจำ บัตรเงินฝากและตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน แต่บริษัทมีความตั้งใจจะถือต่อไปในรูปแบบเดิม โดยการต่อตั๋ว (roll over) หรือฝากต่อ ก็อาจจะจัดประเภทสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นเงินฝากระยะยาวในสถาบันการเงินหรือเงินลงทุน (แล้วแต่กรณี) ได้

2. เงินฝากระยะยาวในสถาบันการเงิน หมายถึง เงินฝากในสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศที่ไม่จัดเป็นรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน ที่มีอายุคงเหลือเกินกว่า 3 เดือน และเงินฝากที่มีภาระผูกพัน เป็นต้น

ทั้งนี้ สถาบันการเงินในประเทศ หมายถึง สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงิน อันได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย และสถาบันอื่นตามประกาศกระทรวงการคลังกำหนดให้เป็นสถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

3. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน หมายถึง การให้กู้ยืมเงินโดยมีข้อตกลงที่จะรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินจากอีกฝ่ายหนึ่งโดยการแลกเปลี่ยนกับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นของกิจการ ในขณะเดียวกันที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันที่จะขายสินทรัพย์ทางการเงินนั้นคืนในอนาคตด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นที่ได้มอบให้ไว้บวกดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน

4. เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ หมายถึง เงินลงทุนในสัญญาที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้โดยชัดเจนหรือโดยปริยาย เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ และตั๋วเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ไม่ได้จัดเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินฝากระยะยาวในสถาบันการเงิน เป็นต้น

เงินลงทุนในตราสารทุน หมายถึง เงินลงทุนในสัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในส่วนได้เสียคงเหลือของกิจการที่ไปลงทุน เช่น หุ้นทุน หน่วยลงทุนของกองทุนรวม ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นทุนและสิทธิในการซื้อหุ้นทุน เป็นต้น

ให้บริษัทแสดงรายการเงินลงทุนเป็นมูลค่าสุทธิหลังจากบวกหรือหักด้วยบัญชีค่าเพื่อการปรับมูลค่าและค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนแล้ว ทั้งนี้ ให้จัดประเภทและรายงานมูลค่าของเงินลงทุนตามที่มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนกำหนดไว้ โดยแยกแสดงรายการ ดังนี้

4.1 เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินลงทุนที่กิจการตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี

4.2 เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง เงินลงทุนที่กิจการตั้งใจจะถือไว้เกิน 1 ปี

ทั้งนี้ ให้แสดงรายละเอียดสำหรับเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามรายการ 4.1 และ 4.2 ดังนี้

1) หลักทรัพย์เพื่อค้า หมายถึง ตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่บริษัทถือไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขายในระยะเวลาอันใกล้เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ (เฉพาะ 4.1)

2) หลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง ตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่บริษัทถือไว้ และไม่ได้จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า (ทั้ง 4.1 และ 4.2)

3) เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด (ทั้ง 4.1 และ 4.2)

4) ตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี หมายถึง ตราสารหนี้ที่บริษัทจัดเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดและกำลังจะครบกำหนดภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ในแบบรายงาน (เฉพาะ 4.1)

5) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หมายถึง ตราสารหนี้ที่บริษัทมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือจนครบกำหนดได้ถาวร (เฉพาะ 4.2)

ในกรณีที่บริษัทนำหลักทรัพย์ไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน นำไปให้ยืม หรือนำไปวางเป็นประกันให้บริษัท วัตถุประสงค์และแสดงรายการหลักทรัพย์ดังกล่าว เสมือนกับว่าหลักทรัพย์ดังกล่าวยังคงอยู่กับบริษัท นอกจากนี้ หากมีหลักทรัพย์ที่ยืมมาและยังไม่ส่งมอบ ก็ให้แสดงรวมอยู่ในรายการนี้เช่นกัน

5. เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม หมายถึง เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่บริษัทถือไว้ และเข้าข่ายตามมาตรฐานการบัญชีที่ต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนเหล่านี้ตามวิธีส่วนได้เสีย ในกรณีที่การถือเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมรายได้ไม่เข้าข่ายตามมาตรฐานการบัญชีที่ต้องบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย ให้บันทึกบัญชีภายใต้รายการเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

6. ลูกหนี้สำนักหักบัญชี

6.1 ลูกหนี้ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (TSD) ที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านสำนักหักบัญชีของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

6.2 ลูกหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TCH) ทั้งนี้ ให้รวมถึง เงินที่นำไปวางเป็นประกันกับ TCH ในการทำธุรกรรมอนุพันธ์

7. ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และดอกเบี้ยค้างรับ

7.1 ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ให้แสดงรายละเอียดดังนี้

7.1.1 ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง หมายถึง จำนวนเงินที่ลูกคำสั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดและอยู่ระหว่างการเรียกชำระเงินจากลูกคำภายในเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ให้รายงานเฉพาะรายที่มียอดดุลสุทธิลูกหนี้ ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ถึงกำหนดชำระภายในวันเดียวกัน (ถ้ามี ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ให้รายงานไว้ในรายการ 15.1 : ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง) ในกรณีที่ลูกคำสั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดแล้วไม่สามารถชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ย้ายการรายงานไปไว้ในรายการ 7.1.4 ทั้งนี้ ให้รวมถึงลูกหนี้ที่เกิดจากการทำธุรกรรมค้าหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ด้วย

7.1.2 เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกคำทุกประเภท โดยลูกคำนำหลักทรัพย์นั้นวางเป็นประกัน (margin account) รวมถึงขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ของลูกหนี้มาร์จิ้นด้วย

7.1.3 ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน หมายถึง เงินสดลูกหนี้ที่เกิดจากการที่บริษัทได้โอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันกับเจ้าหนี้หุ้นยืม หรือเงินวางประกันไว้กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

7.1.4 อื่นๆ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทอื่นที่ไม่สามารถแสดงในรายการ 7.1 - 7.3 เช่น ลูกหนี้สั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดที่ไม่สามารถชำระเงินได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างฟ้องร้องบังคับคดี ประenomหนี้หรือผ่อนชำระ ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ที่ผิดนัดการส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืม (ให้โอนออกจากเงินลงทุนมาอยู่ในลูกหนี้) และลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ด้วยคุณภาพอื่น ๆ ซึ่งคาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

7.1.5 ดอกเบี้ยค้างรับ หมายถึง ดอกเบี้ยค้างรับจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ทุกประเภท

7.1.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนที่กั้นไว้เพื่อหักจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ทุกประเภท และดอกเบี้ยค้างรับตามรายการ 7.1.5 สำหรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

7.1.7 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ หมายถึง ส่วนของจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้ หลังปรับโครงสร้างหนี้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของหนี้ ซึ่งคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราคิดลด

7.2 ลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ให้แสดงรายละเอียดดังนี้

7.2.1 ลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งรวมถึงกรณีที่ถูกคำสั่งซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแล้วมีผลขาดทุน และลูกค้ายังไม่ชำระผลขาดทุนดังกล่าว

7.2.2 ดอกเบี้ยค้างรับ หมายถึง ดอกเบี้ยค้างรับจากลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภท

7.2.3 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนที่กั้นไว้เพื่อหักจากลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภท และดอกเบี้ยค้างรับตามรายการ 7.2.2 สำหรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

7.2.4 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ หมายถึง ส่วนของจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้ หลังปรับโครงสร้างหนี้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของหนี้ ซึ่งคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราคิดลด

8. สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินอื่น

8.1 สินทรัพย์สัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดอนุพันธ์ หมายถึง สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินในตลาดอนุพันธ์ ซึ่งบริษัทมีสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นจากกิจการอื่น หรือสิทธิตามสัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินของบริษัทกับเครื่องมือทางการเงินของกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท

8.2 อื่นๆ หมายถึง สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินอื่นนอกเหนือจากรายการที่ 8.1 เช่นสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินที่เกิดนอกตลาดอนุพันธ์

9. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1) กิจการมีไว้เพื่อประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน

2) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

สินทรัพย์ดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมแล้ว

10. สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีรูปธรรมซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้ผู้อื่นเช่า หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน เช่น ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ สิทธิการเช่า ใบอนุญาตการตัดจำหน่าย ค่าสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรอการตัดจำหน่าย เป็นต้น

11. สินทรัพย์อื่น หมายถึง สินทรัพย์อื่นนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 1 – 10 เช่น

11.1 **รายได้ค้างรับ** หมายถึง รายได้ซึ่งเกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระ เช่น ค่าเช่าค้างรับ ดอกเบี้ยค้างรับของเงินฝาก ดอกเบี้ยและเงินปันผลค้างรับจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับที่แสดงไว้ในรายการ 7.1.5 และ 7.2.2 แล้ว

11.2 **ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บริษัทได้จ่ายไปก่อนสำหรับสินทรัพย์หรือบริการที่จะได้รับประโยชน์ในอนาคต และจะใช้หมดไปในระยะเวลาสั้น เช่น เบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า เครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือ เป็นต้น

11.3 **ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ** หมายถึง

1) สินทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทเนื่องจากการชำระหนี้ หรือเนื่องจากการที่บริษัทได้ซื้อสินทรัพย์ที่จ้างองไว้กับบริษัท จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

2) ที่ดิน อาคาร และสินทรัพย์อื่น รวมทั้งสิทธิการเช่าเพื่อใช้ดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานซึ่งมิได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว

3) ที่ดิน อาคาร รวมทั้งค่าปรับปรุงและพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดจำหน่ายเป็นสวัสดิการของพนักงาน

11.4 **อื่น ๆ** หมายถึง สินทรัพย์หรือลูกหนี้อื่น และรายการบัญชีอื่นที่ไม่อาจรายงานในรายการ 11.1 - 11.3 อันได้แก่ ลูกหนี้ที่มีได้เกิดจากการให้กู้ยืมอันเป็นทางค้ำปกติ เช่น ลูกหนี้จากการทุจริตของพนักงาน เงินให้กู้ยืมเพื่อสวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้างของบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงสิทธิเรียกร้องที่รับโอน (หลังหักรายได้สะสมตามโครงการ) ของโครงการรับแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงิน และค่าจองซื้อหุ้นที่ยังไม่ได้รับการยืนยันจากผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ด้วย

ในกรณีที่รายการมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทรายการในลำดับถัดไป (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

12. เงินกู้ยืม หมายถึง เงินกู้ยืมทุกประเภท เช่น เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ตัวเงินจ่าย ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น นอกจากนี้ให้รวมถึงการขายตัวเงิน ขายลดตัวเงินที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิไต่เบียด โดยให้แสดงรายละเอียดดังนี้

12.1 เงินกู้ยืมในรูปเงินบาท หมายถึง เงินกู้ยืมทุกประเภทในรูปของเงินบาท

12.1.1 ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505

12.1.2 สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากที่ให้รายงานในรายการ 12.1.1 แล้ว เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

12.1.3 อื่นๆ หมายถึง เงินกู้ยืมในรูปของเงินบาท ที่มีได้แสดงไว้ในรายการ 12.1.1 และ 12.1.2

12.2 เงินกู้ยืมในรูปเงินตราต่างประเทศ หมายถึง เงินกู้ยืมทุกประเภทในรูปเงินตราต่างประเทศ

13. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน หมายถึง การกู้ยืมเงินโดยมีข้อตกลงที่จะโอนสินทรัพย์ทางการเงินให้กับอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่น ในขณะที่เดียวกับที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันที่จะซื้อสินทรัพย์ทางการเงินนั้นคืนในอนาคตด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นที่ได้แลกเปลี่ยนไว้บวกดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน

14. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี

14.1 เจ้าหนี้ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หมายถึง ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (TSD) ที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านสำนักหักบัญชีของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

14.2 เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TCH)

15. เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์/สัญญาซื้อขายล่วงหน้า

15.1 เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์

15.1.1 ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง หมายถึง จำนวนเงินที่ได้จากการขายหลักทรัพย์ที่ถูกค้ำนำมาฝากให้บริษัทขายซึ่งบริษัทยังไม่ได้จ่ายให้แก่ลูกค้า รวมทั้งเงินของลูกค้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดเฉพาะรายที่มียอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ถึงกำหนดชำระภายในวันเดียวกัน ทั้งนี้ ให้รวมถึงเจ้าหนี้ที่เกิดจากการทำธุรกรรมค้ำหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ด้วย

15.1.2 บัญชีลูกค้า หมายถึง เจ้าหนี้ของบริษัทอันเกิดจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งได้แก่

เงินมัดจำของลูกค้านำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ การขายชอร์ต การยืมหลักทรัพย์ของลูกค้านั้น รวมถึงกำไรจากการขายหลักทรัพย์ของลูกค้านั้นด้วย

15.1.3 เจ้าหนี้หุ้นยืม หมายถึง มูลค่าของหลักทรัพย์ที่บริษัทยืมมาจากแหล่งอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ วิธีการประกอบธุรกิจการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ รวมถึงภาระที่ต้องส่งมอบหลักทรัพย์เนื่องจากการขายชอร์ต ให้แสดงมูลหนี้ตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ยืม หรือราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ต้องส่งมอบเนื่องจากการขายชอร์ต

15.1.4 เจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน หมายถึง หลักประกันที่ลูกค้าสถาบัน โอนให้บริษัทเพื่อเป็นการยืมหลักทรัพย์

15.2 เจ้าหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ภาระของบริษัทจากการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีต่อบุคคลภายนอก เช่น เงินประกันของลูกค้านำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

16. หุ้นกู้และตราสารหนี้อื่น หมายถึง หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ทุกประเภทที่บริษัทออกจำหน่าย รวมถึงตราสารหนี้ด้อยสิทธิ ซึ่งบริษัทออกเป็นหลักฐานในการกู้ยืมเงินจากผู้อื่น ให้รายงานตามมูลค่าบัญชีโดยให้แยกแสดงดังนี้

16.1 หุ้นกู้ หมายถึง หุ้นกู้ของบริษัททั้งที่เป็นและไม่ใช่หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ยกเว้นหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่แสดงไว้ในรายการ 16.2

16.2 หุ้นกู้/ตราสารหนี้ด้อยสิทธิ หมายถึง หุ้นกู้ด้อยสิทธิหรือตราสารหนี้ที่ด้อยสิทธิทุกประเภทที่บริษัทออกจำหน่าย

16.2.1 อายุไม่เกิน 1 ปี หมายถึง หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ออกและจะครบกำหนดภายใน 1 ปี หรือให้สิทธิผู้ถือได้ถอนได้ภายใน 1 ปี นับจากวันที่รายงาน

16.2.2 อายุเกิน 1 ปี หมายถึง หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ออกและจะครบกำหนดเกินกว่า 1 ปี

16.3 ตราสารหนี้อื่น ๆ หมายถึง ตราสารหนี้อื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงไว้ในรายการ 16.1 และ 16.2

17. หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินอื่น

17.1 หนี้สินสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดอนุพันธ์ หมายถึง หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินอื่นในตลาดอนุพันธ์ ซึ่งบริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญาที่จะต้องส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นให้แก่กิจการอื่น หรือแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินของบริษัทกับเครื่องมือทางการเงินของกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่อาจทำให้กิจการเสียประโยชน์ต่อบริษัท

17.2 อื่นๆ หมายถึง หนี้สินทางการเงินอื่นนอกเหนือจากรายการที่ 17.1 เช่น หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินที่เกิดนอกตลาดอนุพันธ์

- 18. ประมาณการหนี้สิน** หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลาหรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ ซึ่งบริษัทสามารถประมาณมูลค่าหนี้สินนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ และเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะทำให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อบริษัทเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว
- 19. หนี้สินอื่น** หมายถึง หนี้สินอื่นนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 12 – 18
- 19.1 ดอกเบี้ยค้างจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมทุกประเภทหรือดอกเบี้ยของหนี้สินอื่นที่ค้างจ่าย ณ วันที่รายงาน
- 19.2 ภาษีและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย หมายถึง รายจ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วแต่บริษัทยังไม่ได้จ่ายเงิน เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย เป็นต้น
- 19.3 อื่นๆ หมายถึง หนี้สินหรือเจ้าหนี้อื่น และรายการบัญชีอื่นที่ไม่อาจแสดงรวมอยู่ในรายการ 19.1 – 19.2 ในกรณีที่รายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของหนี้สินรวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทของรายการในลำดับถัดไป (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)
- 20. ทุนเรือนหุ้น** หมายถึง เงินทุนของบริษัท ซึ่งได้จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว ให้แยกแสดงดังนี้
- 20.1 หุ้นสามัญ ให้แสดงมูลค่าของหุ้นสามัญที่ได้รับชำระแล้วทั้งสิ้น (ไม่รวมส่วนล้ำมูลค่าหุ้น) และให้แสดงจำนวนหุ้นจดทะเบียนและมูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้นในวงเล็บด้วย
- 20.2 หุ้นบุริมสิทธิ ให้แสดงรายละเอียดของหุ้นบุริมสิทธิทุกประเภทเช่นเดียวกับรายการ 20.1
- 21. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น** หมายถึง มูลค่าของสิทธิที่บริษัทออกให้แก่ผู้ถือในการซื้อหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ รวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม
- 22. ส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) กว่ามูลค่าหุ้น** หมายถึง เงินที่ได้จากการขายหุ้นจดทะเบียนตามกฎหมายในส่วนที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้
- 23. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาทรัพย์สิน** หมายถึง ส่วนเกินจากราคาทุนหรือราคาตามบัญชีของทรัพย์สิน
- 24. ส่วนเกินทุน (ต่ำกว่าทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน** หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับราคายุติธรรมของเงินลงทุน ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้รายงานไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น
- 25. ทุนสำรองตามกฎหมาย** หมายถึง จำนวนเงินที่บริษัทจัดสรรจากกำไรไว้เป็นทุนสำรองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535

26. ทุนสำรองอื่น หมายถึง จำนวนเงินที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น หรือตามข้อบังคับของบริษัท เช่น สำรองเพื่อรักษาระดับเงินปันผลสำรองเพื่อขยายกิจการและสำรองเพื่อฉุกเฉิน เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการลดราคาสินทรัพย์ และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้

27. กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากเรื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายถึง กำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายการในส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่กำหนดในหลักการบัญชี

28. กำไรสะสมยังไม่จัดสรร หมายถึง กำไรสะสมและกำไรสุทธิที่คงเหลือหลังจากการจัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น หรือตามข้อบังคับของบริษัท ในกรณีที่เป็นขาดทุนสะสม ให้แสดงจำนวนขาดทุนไว้ในวงเล็บ

29. กำไร (ขาดทุน) สุทธิระหว่างงวดการบัญชี หมายถึง ผลกำไรหรือขาดทุนนับแต่วันเริ่มต้นของงวดการบัญชีปัจจุบันถึงวันที่รายงาน ถ้าเป็นผลขาดทุนให้แสดงจำนวนขาดทุนในวงเล็บ ทั้งนี้ ให้แสดงรายละเอียดของกำไรหรือขาดทุนในรายงานรายได้และค่าใช้จ่าย แนบด้วย

อนึ่ง งวดการบัญชีในที่นี่ให้หมายถึง งวดการบัญชีในรอบระยะเวลา 6 เดือน

30. หุ้นทุนซื้อคืน หมายถึง หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และตราสารทุนอื่นที่มีลักษณะเทียบเท่าหุ้นสามัญของบริษัท ซึ่งบริษัทหรือบริษัทย่อยของบริษัทซื้อกลับคืนมา

31. รายการอื่น หมายถึง ส่วนของผู้ถือหุ้นอื่นที่มิได้กำหนดให้รายงานไว้ในรายการ 20 - 29 ทั้งนี้ ให้รวมถึงผลกำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศรอดัตถบัญชี ไว้ในรายการนี้ด้วย โดยแสดงผลขาดทุนไว้ในวงเล็บ

รายการนอกงบการเงิน หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพัน และภาระผูกพันอื่น

ให้แสดงรายการตรงกันข้าม (contra items) รายการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นภายในหน้า สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและภาระผูกพันอื่น แยกตามหัวข้อแต่ไม่ต้องแสดงรายละเอียด ดังนี้

1. **การค้ำประกัน** หมายถึง ภาระผูกพันจากการที่บริษัทค้ำประกันทุกประเภท
2. **การขายตั๋วเงินหรือตราสารหนี้ที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิไล่เบี่ย** หมายถึง การขาย ขายลด หรือขายช่วงลดตราสารหนี้ ตัวสัญญาใช้เงินหรือตัวแลกเงินแบบผู้ซื้อไม่มีสิทธิไล่เบี่ย (with recourse)

3. สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพัน หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทที่นำไปค้ำประกัน จำนอง จำนำ เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงิน หรือ เป็นหลักประกันการกู้ยืมหลักทรัพย์ (เฉพาะรายการที่ไม่ได้โอนออกจากบัญชี) หรือก่อภาระผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รายงานแยกประเภทเป็นอสังหาริมทรัพย์และอื่นๆ โดยให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อการลดค่าของสินทรัพย์นั้นๆ
4. อื่นๆ (ระบุ) ให้ระบุประเภทรายการตรงกันข้ามหรือภาระผูกพันแต่ละประเภทให้ชัดเจน เช่น สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ภาระจากการทำสัญญาอนุพันธ์ เป็นต้น